

תרגילי סגנון (2)

ארזת לבד? מיומנו של עובד ביטחון

משה סקאל

סיפור המעשה

בהרשמה לטיסת הערב מפריז לתל-אביב שאלה עובדת הביטחון את הנוסע: "מי ארז את המזוודות?" והנוסע ענה: "אני." היא המשיכה ושאלה: "איפה היו המזוודות מאז שארזת אותן?" והוא השיב: "כל הזמן איתי." אחר כך שאלה עובדת הביטחון את הנוסע: "קיבלת חפץ להעביר בטיסה: מתנות, תרופות, עיתונים וכו'?" הנוסע ענה: "לא קיבלתי שום דבר להעביר", ואז עובדת הביטחון שאלה: "יש לך כלי נשק או משהו שנראה כמו כלי נשק: סכין, מספריים, קוצץ ציפורניים, זיקוקים וכו'?" הנוסע ענה: "יש לי קוצץ ציפורניים", ועובדת הביטחון ביקשה: "תעביר אותו למזוודה שאתה שולח למטוס." היא החזירה לו את הדרכון ואת כרטיס הטיסה, אמרה: "אני מבקשת לא לקחת שום דבר מאף אחד עד לעלייה למטוס", ואז איחלה: "טיסה נעימה."

פסיכי

משנשאל הנוסע על ידי עובדת הביטחון בידי מי נארו המזוודות, היא נענתה כי המזוודות נארזו על ידיו, מוקדם יותר באותו הערב, ושמהן הן נמצאו בנוכחותו כל העת. כמו כן נשאל הנוסע על החפצים שנלקחו על ידיו לטיסה, ושוב נענתה עובדת הביטחון בשלילה, גם כשדובר על מתנות, תרופות, עיתונים וכו'. כמו כן, שום כלי נשק לא נמצא ברשות הנוסע, לדבריו, וכשפורטו האפשרויות הבאות: "סכין, אולר, קוצץ ציפורניים", הוא נשמע אומר: "כן", ואז התבקש על ידי עובדת הביטחון שקוצץ הציפורניים יאופסן במזוודה העתידה להישלח למטוס. לאחר מכן הוחזרו לו הדרכון וכרטיס הטיסה, והוא הונחה שלא ילקח על ידיו דבר מאיש עד שיועלו הנוסעים למטוס. לבסוף הופרחה על ידי עובדת הביטחון לחלל האוויר הברכה: "טיסה נעימה."

מלעיל

סוכנת מנע הפיגוע שואלת נוסע בערב: "ארוז ביריד?" והעלם משמיע: "בטח". תכף מבררת הסוכנת: "סטטוס מזוודת הסמונייט הבוקר?" הנוסע: "היינו יחד בחדר". "קיבלת חפץ לשנע?" שואלת סוכנת המנע, והנוסע מתרחק: "חלילה!" הסוכנת מפרטת: "ספר, סרט, חוברת והלאה..." – "חלילה!" – "ונשק: תער, קסס דמע, להב ציפורניים והלאה..." – "להב ציפורניים." – "במטותא: הלהב – לבטן הג'מבו." – "קיבלתי." – "לקחת חפץ מנוסע? שמא נוצלת לפיגוע?" מבררת סוכנת המנע, והנוסע: "השתגעתי?" סוכנת המנע, חרד "לניקית מיש"ע, מוסרת ניירת וכרססת, ומסכמת: "בסייעתא דשמיא, תטוסו ברוגע, ותגיעו הביתה בסבבה!"

שורשים מרובעים

המאבטחת, מתגברת חדשה מנתב"ג, תישאלה את הנוסע בנמל התעופה של פריז: "מי אחראי לארגון המזוודות?" הנוסע, שזה עתה שודרג למחלקת עסקים, הימהם בנימה ממורמרת: "אני." אז תיחקרה אותו המאבטחת: "והיכן אופסנו המזוודות עד עכשיו?" הנוסע תימצת: "התבררתי איתן מהבוקר." המאבטחת התעניינה אם מישוהו שיכנע אותו לטלטל איתו משהו בטיסה. הנוסע ציקצק בלשונו, והמאבטחת, כמפקקת בתשובתו, דיקדקה: "מתנות, תרופות, עיתונים וכו'." הנוסע התעצבן: "שום דבר." לאחר מכן דיבררה אותו המאבטחת כמתוכנן על פי הנוהל: "יש לך נשק או משהו שאפשר למגנט או למלכד, כגון סכין, אולר, משפצר ציפורניים וכו'?" הנוסע פישפש בזיכרונו ולבסוף גימגם: "יש לי כאן משפצר ציפורניים, שהפֶלֶל קימבן לי בדרך מהארץ." המתגברת התחננה: "סליחה על הטירטור, אבל אתה צריך לאפסן אותו במזוודה המתגלגלת", ואז אילתרה: "מעכשיו ועד לטיסה, בבקשה לא להסתחבק עם אנשים שעלולים לתחמן אותך." היא שיריינה את הנוסע בדרכון ובכרטיס הטיסה, ולבסוף מילמלה: "טיסה נעימה."

סתם!

עוברת הביטחון שאלה את הנוסע מי ארוז את המזוודות, והוא אמר שהערכי מהמכולת שעובד ברחוב שלו – סתם! היא שאלה איפה היו המזוודות מאז שנארוזו, והנוסע ענה שאחרי שהוטמנה בהן הפצצה באחת הדפנות שנתפרה

אחר כך, וש אחרי שנוטרלו כל העקבות באופן כל כך מקצועי שאפילו קב"ט הטיסה בכבודו ובעצמו לא ימצא את הפתיל, הוא נסע מיד לנמל התעופה, כדי שהמזוודה לא תתפוצץ בטעות בדרך – סתם! עובדת הביטחון שאלה את הנוסע אם הוא קיבל משהו להעביר בטיסה: מתנות, תרופות, עיתונים וכו'. הנוסע ענה שמתנות ותרופות הוא לא צריך, כי הוא מתכוון להתאבד בטיסה – סתם! – ושכל מקרה מחר כל העיתונים יוציאו מהדורות מיוחדות עם תמונות של המטוס המרוסק ושל הנספים – סתם! עובדת הביטחון שאלה את הנוסע אם יש לו כלי נשק, והוא אמר חמור סבר: "כן", וכשנשאל אם יש לו משהו שנראה כמו כלי נשק, הוא שוב אמר: "כן", ואז צחק ופלט: "סתם!" לבסוף התחייב לא לקחת דבר מאיש עד לעלייה למטוס, נטל את הדרכון ואת כרטיס הטיסה, ושעתיים לאחר ההמראה התפוצץ המטוס – סתם!

פּלרטטן

עובדת הביטחון שאלה את הנוסע מי ארז את המזוודות, והנוסע אמר: "את לא היית איתי, אז ארזתי לבד". היא שאלה אותו איפה היו המזוודות מאז האריזה, והנוסע העביר את אצבעותיו על חזהו בתנועה שאינה משתמעת לשתי פנים ואמר: "צמוד אלי". עובדת הביטחון המשיכה ושאלה את הנוסע אם הוא קיבל משהו להעביר בטיסה, כמו מתנות – כאן עצר אותה הנוסע, ואמר שהיא המתנה הכי יפה שהוא היה יכול לקבל בטיסה הזאת. עובדת הביטחון הוסיפה ושאלה: "תרופות?" – כאן אמר הנוסע שהיא התרופה לכל מחלה. עובדת הביטחון התבלבלה ושכחה לומר: "עיתונים וכו'". כשהתעשתה, שאלה את הנוסע אם יש לו כלי נשק, והוא אמר: "הזין שלי". בדיוק באותו רגע, קב"ט הטיסה, גבר כבן ארבעים עם שפם גדול כמו של פרדי מרקורי, עבר בסמוך. הוא התערב בשיחה ואמר לנוסע: "על דברים כאלה לא צוחקים, חביבי." הנוסע אמר: "אני לא צוחק", וקב"ט הטיסה הודיע לעובדת הביטחון שהיא משוחררת, ושהוא ימשיך בעצמו את הטיפול הביטחוני.

קב"ט טיסה בדימוס

עובדת הביטחון שאלה את הנוסע מי ארז את המזוודות, והוא אמר: "יאללה, תקראי לקב"ט, איך קוראים לו, זה שיש לו שפם של ערבי. הוא מכיר אותי מהשירות." עובדת הביטחון המשיכה ושאלה אותו איפה היו המזוודות, והוא ענה: "איתי, יאללה יאללה, סעי!" עובדת הביטחון הוסיפה ושאלה את הנוסע

אם הוא קיבל משהו להעביר בטיסה: מתנות, תרופות, עיתונים וכו', והנוסע האדים מכעס ואמר: "מותק, את לא קולטת מה אני אומר לך? קב"ט הטיסה ואני זיינו ערבים, כשאת עוד ינקת מהשדיים היפים של אימא שלך!" עוברת הביטחון שאלה אותו אם יש לו כלי נשק, והנוסע אמר שכן, יש לו אקדה, ושהוא צריך לדבר על זה עם הקב"ט. עוברת הביטחון שאלה אותו אם יש לו משהו שנראה כמו כלי נשק, פצירה למשל, והנוסע אמר לה: "תיזהרי, את אצלי על הכוונת." בדיוק באותו רגע עבר במקום קב"ט הטיסה החדש, שהחליף את הקב"ט עם השפם הגדול. קב"ט הטיסה אמר לנוסע שידבר יפה ושיתייחס בכבוד לעוברת הביטחון, והנוסע אמר לו: "איך קוראים לך, פספוס? אני תיקתקתי כאן טיסות כשאתה עוד פתחת חזיות בשתי ידיים, חצופ!" קב"ט הטיסה ענה שקוראים לו תמיר. הנוסע רשם לפניו את השם, ולפני שעלה לטיסה אמר לו שהוא אישית ידאג שהוא יעוף משם יותר מהר מג'מבו.

ע.ר.ב.

בטיסת הערב שאלה עוברת הביטחון את הנוסע הערבי מי ארוז את המזוודות. הנוסע ענה שהוא ארוז אותן בעצמו, ושכל בני משפחתו יכולים לערוב לך. עוברת הביטחון שאלה אותו אם הוא קיבל משהו להעביר בטיסה: מתנות, ספרים בערבית, עיתון "מעריב" וכו'. באותו רגע התערב בשיחה קב"ט הטיסה, מסתערב לשעבר, שהשפם הגדול שלו היה תערובת של שערות שחורות ולבנות, וסינן לעבר הנוסע בקול של עורב: "תדע לך שיש לי רגשות מעורבים במקרה שלך. אני מתערב שאתה בא מכפר שיש בו תשעים וחמישה אחוז ערבים טובים. רק מה, תגיד לי אתה: הייתי קופץ לברכה, שהעומק הממוצע שלה הוא ערבויה של שני מטר מים?" עוברת הביטחון העירה לקב"ט הטיסה שלא יערב דבר בדבר, והוא צעק עליה בעברית מעורבת בקללות בערבית שלא תתערב, ואמר: "מותק, אל תעשי לי פה 'בית קטן בערבה', ואל תעמדי לי כמו ערבה בוכייה בתפילת ערבית. החברה האלה זה ערב-רב, וצריך לקבל את מה שהם אומרים בעירובן מוגבל! את חושבת בסטנדרטים מערביים, אבל תדעי לך שבסוף הם לא ייקחו בני ערובה, ושמעֶרְבָה זה רק לים. שמעת אותי, מיידעלע? תיזהרי ממעורבות רגשית!" בסוף הערב, אחרי שהמטוס המריא בלי ערבים, החזיר קב"ט הטיסה לנוסע את העירובן, שכלל את הדרכון ואת כרטיס הטיסה שלו. הוא הסתכל על הנוסע בתערובת של ערמומיות ושמחה לאיד, ואמר לו בקול ערב: "לך תמצא חברה תעופה ערבית שתטיס אותך."

פאנץ' לייזן

עוד לפני שהספיקה עובדת הביטחון לשאול את הנוסע מי ארוז את המזוודות, הוא עטה מבט מסתורי ואמר לה: "יש נוסע חשוד על הטיסה." עובדת הביטחון הפנתה את ראשה וניסתה לאתר את החשוד, אך הנוסע שעמד מולה אמר לה מיד בבהלה: "אל תסתכלי, הוא בדיוק מתצפת עלינו. הנה, עכשיו את יכולה להסתכל: את רואה אותו? זה שעומד ליד הדלפק ונראה כמו בן-דוד, אם את מבינה למה אני מתכוון." עובדת הביטחון שאלה אותו מי ארוז את המזוודות שלו. "את לא קולטת מה אני אומר לך?" התרתח הנוסע, "יש נוסע חשוד על הטיסה! את רוצה שאני אתרסק לחתיכות? יש לי אישה ושלושה ילדים." עובדת הביטחון הבטיחה לנוסע שלאחר שתסיים לשאול אותו את כל השאלות, היא תדווח על הנוסע החשוד לממונים. בתום הטיפול, לאחר שהתרחק משם הנוסע, פנתה עובדת הביטחון לקב"ט הטיסה ואמרה לו: "אולי תוריד כבר את השפם, נחום? עוד פעם חשבו שאתה מחבל."

פעיל שמאל

עובדת הביטחון שאלה את הנוסע מי ארוז את המזוודות. הנוסע הישיר אליה מבט ואמר: "בואי, אני אחסוך לך זמן. תגידי לחברה שלך מהשב"כ את השם שלי, הם כבר יבואו לבדוק אותי." עובדת הביטחון האדימה, והנוסע אמר לה: "תגידי לי, עם יד על הלב, איך את יכולה לעשות את העבודה הזאת?" עובדת הביטחון מילמלה משהו על רצון לעזוב את ישראל ועל הקושי של ישראלים להתפרנס בחו"ל, והנוסע חייד ואמר לה: "בטח, על הגב של נוסעים פלסטינים!" עובדת הביטחון אמרה לנוסע שהיא בכלל שמאלנית ושהיא תמיד משתדלת להיות נחמדה לנוסעים ערבים, גם כשהם מקללים אותה, ופעיל השמאל אמר לה שהיא משת"פית. לאחר שהמריא המטוס עם פעיל השמאל, נמלאו עיניה של עובדת הביטחון דמעות, והיא נשבעה לעצמה, שוב, שהיא תמלצר, תלמד עברית בשחור, כל דבר, רק לא העבודה הזאת.

אנטישמיות

עובדת הביטחון שאלה את הנוסעים, זוג חיפאים כבני שישים, מי ארוז את המזוודות, ובני הזוג אמרו לה: "את צודקת, היום כבר אי-אפשר לדעת." הם שאלו אותה מה היא עושה בפריז, והיא ענתה שהיא סטודנטית לתולדות

האמנות. בני הזוג תהו: "בצרפתית?!", ואחר כך שאלו אותה: "ותגידי, איך את מסתדרת עם האנטישמיות?" עובדת הביטחון ענתה שאין אנטישמיות בצרפת, ובני הזוג צחקו ואמרו לה: "שטפו לך פה את המוח, את לא יודעת איפה את חיה. תאמיני לנו, תחזרי לחיות שבוע אחד בארץ, וכבר תדברי אחרת. תגידי, יש בני דודים על הטיסה?" כששאלה אותם עובדת הביטחון אם יש להם נשק, אמר הגבר: "אשתי". לבסוף, אחרי שהחזירה לדיהם את כרטיסי הטיסה ואת הדרכונים, הם אמרו לה: "את יודעת שיש לך קצת מבטא בעברית?"

בלי התנועה /e/

האחראית לביטחון בטיסה איתרה אדם המחזיק כרטיס טיסה. היא שאלה אותו מי דאג לאריזת המזוודות. הוא ענה: "אני". אחר כך שאלה אותו למקום הימצאות המזוודות מזמן האריזה. תשובתו היתה: "המזוודות היו איתי כל הזמן." "קיבלת דברים לקחת לטיסה?" המשיכה לשאול האחראית לביטחון. האיש ענה בשלילה. האחראית לביטחון הסבירה בפרוטרוט: "מתנות, תרופות, עיתונים ועוד." היא ביקשה לדעת אם ברשותו חפצים חדים או מכשיר בעל חזות המזכירה כלי מלחמה: "סכין, אולר, נפצים..." בסוף נזכר האיש כי ברשותו מכשיר לקציצת ציפורניים. האחראית לביטחון אמרה: "הפריט הנ"ל צריך להיות במזוודה." עם סיום הטיפול הביטחוני הושב לו הדרכון יחד עם כרטיס הטיסה. האחראית לביטחון הורתה לו לא לקחת שום דבר נוסף עד ההגעה למטוס, ומיד איחלה לו טיסה חלומית.

בלי התנועה /i/

עובדת האבטחה שאלה את הנוסע לזהות אורז הכבודה, והנוסע אמר שהוא ארז אותה בעצמו, מוקדם יותר באותו הערב. כמו כן התהה העובדת על המקום שבו אופסנה הכבודה מאז נארוה, והנוסע אמר שהוא לא עזב אותה אף לא לרגע. אחר כך ביררה עובדת האבטחה שמא לקח הנוסע משהו העלול לסכן את המטוס: מתנות, תרופות, ז'ורנל כלשהו וכן הלאה. הנוסע אמר שהוא אף פעם לא נושא בכליו זוטות כאלה. אז שאלה עובדת האבטחה את הנוסע על נשק או משהו בעל חזות של נשק, שכל נוסע עלול לשרכב בטעות לחפציו, כגון להב, אולר, נפץ או אותו חפץ שנועד לקצץ את העור המת והמושחז שבקצה של אצבעות כף היד. הנוסע הודה באחזקת קוצץ כזה, ועובדת האבטחה הורתה לו לאפסן אותו בכבודה שהוא שולח למטוס. אז מסרה לו העובדת את הדרכון

ואת ניירת חברת התעופה, אמרה לו לא לקבל שום דבר מאף אחד עד ההגעה למטוס, וחתמה ב"דרך צלחה!"

משקל אלכסנדרוני

(באותיות מודגשות: עובדת הביטחון. באותיות רגילות: הנוסע)

– שלום. – שלום לך. – מי ארז ת'מזוורת?
– אני. – לבר? – לגמרי. – איפה הן היו
מרגע שארזת? – עם הילדות.
– קיבלת איזה חפץ...? – שום דבר: טיול.
– תרופות? – חס וחלילה. – עיתונים? – שלילי.
– קיבלנו התרעות... – אני יודע: סוס
טרויאני, מתאבד, בן לאדן, מחבלים...
– זה לא מצחיק. – צחקתי? – הלאה: כלי ריסוס,
פצירה, אקדח, סכין, אולר... – יש רק אבזם.
– קוצץ? – אה, כן. – תכניס למזוודה. – הבנתי.
מה עוד? – גמרנו. – אם יורשה לי, זה מוגזם!
– אם לי יורשה, אתה פשוט נוסע אָנְטִי!

מאל"ף עד תי"ו

אמש בטיסה גחנה דיילת הביטחון ושאלה זוג חברים טיילים: "יהודים?" –
"כהלכה." לשאלתה: "משהו נוסף: ספרים, עיתונים, פלאפונים?" – "צקצוק."
– "קפצונים? רימונים?" – "שלילי." – "תודה."

מתוך ספר בכתובים מאת משה סקאל.